

LA NERET

per Sònia Cervià

Aquesta és la història d'un nero, des que és molt i molt petit fins al final de la seva vida, que pot arribar a ser molt i molt llarga, i de com arriba a ser el peix dominant de les Illes Medes!!!!

La història comença en una platja de còdols molt al sud. La nostra protagonista es diu Neret. És una nero peticona que ha passat l'hivern dins el seu cau.

"Ummm! Quina gana que tinc! Sortiré a buscar alguna coseta per menjar. Uns mol·luscs, crancs o algunes gambetes em vénen molt de gust. Deliciós!"

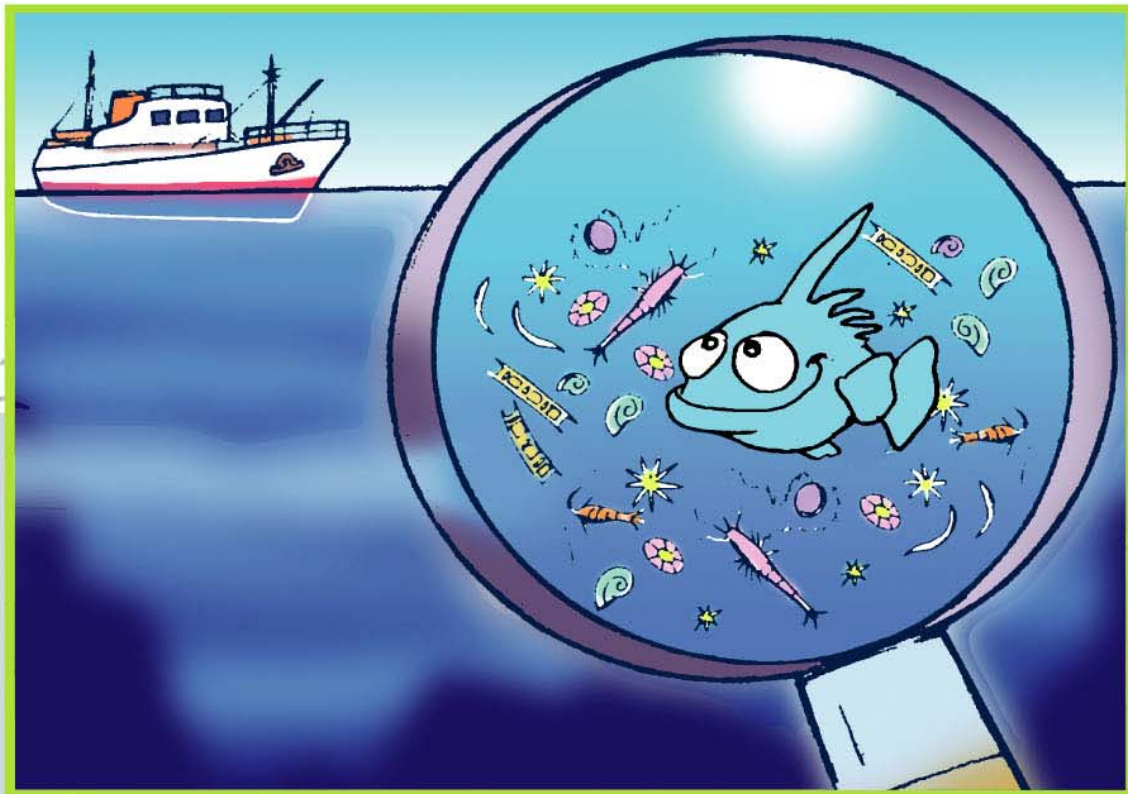
Com tots els éssers petits, la Neret ha de menjar molt per créixer i fer-se gran i, d'aquesta manera, no ser un peix tan indefens dins el mar. A més, la Neret ha d'aprofitar que comença el bon temps, la primavera i l'estiu, perquè a l'hivern no trobarà tants aliments com ara i, per tant, no créixerà.

La Neret se sent molt contenta després d'haver-se ben atipat i decideix descansar una estoneta per digerir bé tot el que s'ha menjat. Mentre reposa, la Neret recorda el seu primer any de vida:

Era juliol quan em començava a formar dins d'un ou que els meus pares havien deixat a prop de la superfície, cap el capvespre. Però aquesta és una altra història que ja us explicaré

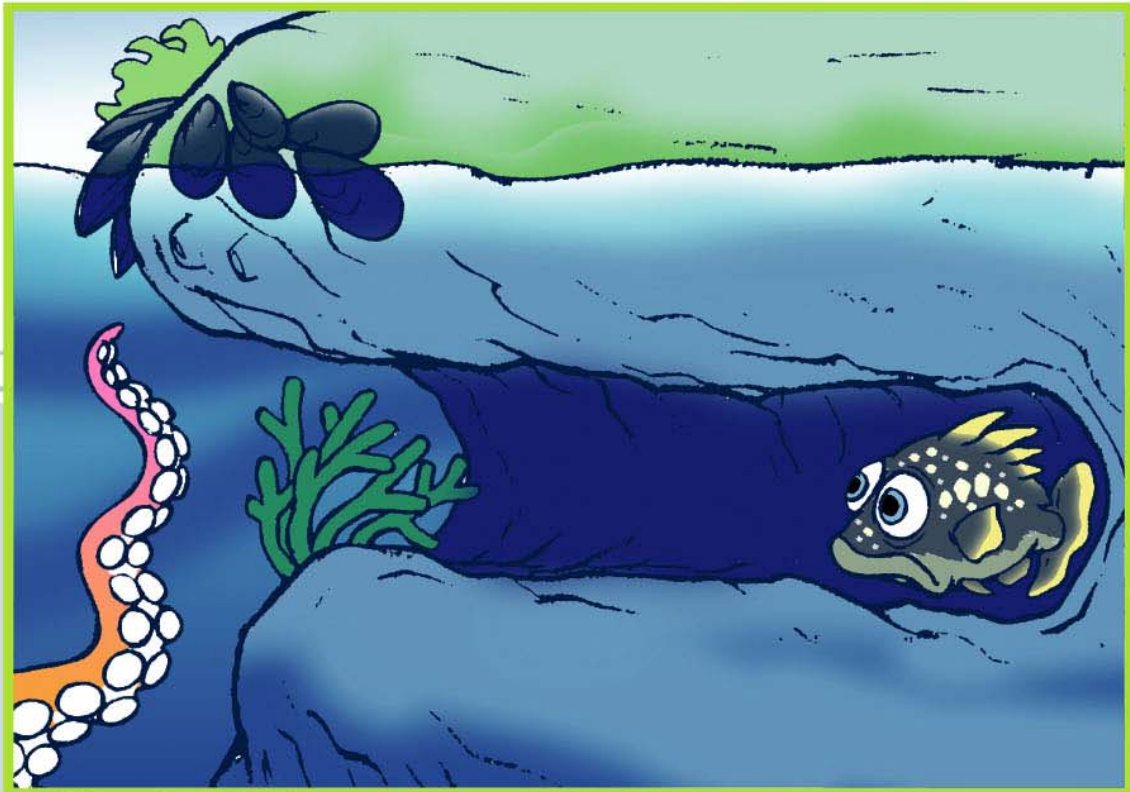
L'ou tenia una goteta d'oli que em feia surar per la superfície, però quan es va acabar aquest oli, al cap d'un dia, em vaig transformar en larva, que és una forma molt petita i diferent del que sóc ara mateix.

Com que no podia nedar, em deixava portar pel corrent i vaig començar a cacar i alimentar-me d'altres éssers petits com jo, que flotaven al meu costat, formant tots plegats eixams que suràvem per l'aigua. Tots nosaltres feiem un conjunt que es diu plàncton.

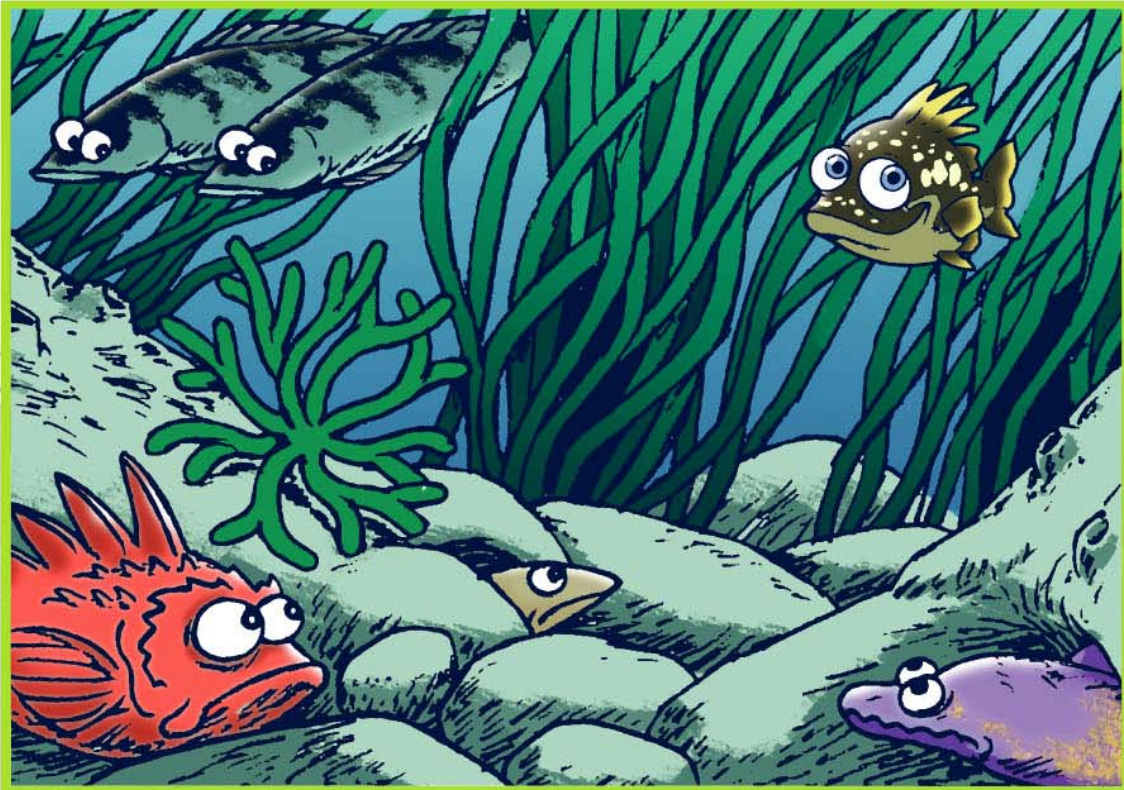
En aquell moment la meua vida era molt perillosa. Tothom se'm volia menjar.

Al cap d'un mes d'estar entre aigües vaig acostar-me a les roques, al fons marí, i em vaig transformar en el peixet que ja coneixeu però més diminut, feia uns 3 cm, era petitona com un caramel!!!

Vaig passar el primer mes molt amagada entre les esclotxes de les roques d'una cala molt calmada on l'aigua era tranquil·la i els temporals poc durs, just per sota la superfície. Menjava continuament gambetes, crancs, cargolines i, fins i tot, algun peixe més gran que jo, i vaig créixer molt ràpid, en pocs mesos vaig duplicar la meua mida.

Quan va arribar l'hivern em vaig quedar amagada entre les roques, dins el meu cau, molt quieteta i, per això, vaig poder passar sense menjar gaire.

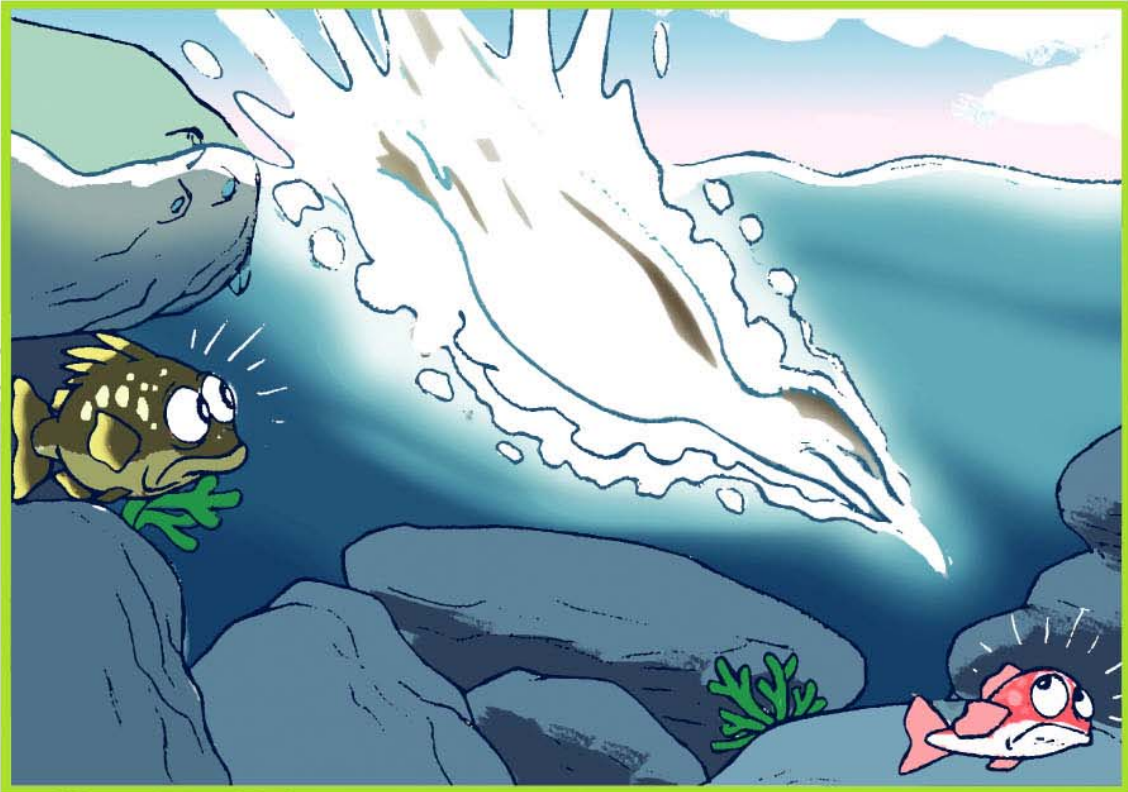

Però ara que ja torna a ser primavera i com que he perdut pes, torno a tenir molta gana i passaré tot l'estiu menjant i amagant-me.

Ara que ja quasi tinc un anyet i faig uns 10 cm, puc nedar molt ràpid i em sento lliure dins el mar i això em fa molt feliç.

Estic disposada a sortir del cau tot just veure algun animalet despistat que em pugui menjar.

Però he de vigilar molt els perills que m'envolten... Un parell de serrans, una escòrpora vermella camuflada al costat d'una roca, una morena i un congre dins del seu cau, tots se'm miren per aprofitar un momentet que estigui despistada, per menjar-se'm!

Tot d'una, s'adona que la persegueixen. Així que torna enrere i es fica dins un cau. Sap que mentre estigui quieta no la podran agafar.

"Fa una estona que una mica més i se'm mengen! M'he escapat de l'atac d'un altre peix. No em puc despistar gens. Tinc molts enemics, fins i tot alguns ocells com els corbs marins que entren dins l'aigua per menjar peixets petits com jo... Hauré de vigilar molt!"

Un cop protegida crida molt valenta:

"Espereu, espereu, quan sigui forta i gran, ja veureu com canviaran les coses. Llavors seré jo qui us empaitarà... Quan sigui gran, seré la reina dels fons... Seré jo qui us farà por!"

La nostra Neret va creixent. Passa els hiverns descansant dins el cau i els estius amb una gran activitat. La seva vida és observar i estar a l'aguait per a la recerca de menjar i per a no ser menjada.

Un dels altres perills que corre és l'espècie humana, ha de vigilar què tria per menjar per no mossegar un ham i ser pescada!! Molts dels seus companys han acabat enganxats a les canyes i trets de l'aigua!!

Passen tres anys i la seva caseta se li ha anat fent petita i diverses vegades ha hagut d'anar a viure a altres llocs més grans. La Neret es va movent molt per la costa fins que troba un lloc per quedar-se.

La nostra història segueix a les costes catalanes. En els seus desplaçaments ha arribat fins a les Illes Medes.

A la Neret li agrada trobar més nerets com ella, a més, en aquesta zona, hi ha moltíssims peixos, i al ser un espai protegit des de fa temps, no la podran pescar perquè els humans només se la miraran i només haurà de defensar-se de la resta de peixos.

La vida a les Illes Medes és una aventura constant. Sempre hi ha coses i animals nous, bussejadors nous, encara que tots van vestits iguals i fan bombolles, gent nedant de la qual la Neret sovint només en veu els peus i de lluny, a vegades se sent un soroll molt fort, és un vaixell, quan s'atura... és el senyal que indica que els bussejadors, els de les bombolles, ja vénen a veure'ls.

A les Medes, la Neret s'engresca sovint en una partida de cacà. Amb altres nerets més grans empaita les bogues cercades per un grup de llobarros i algun dentol. Un dels nerets aconsegueix una boga com a presa.

-Visca! Visca! Molt bé!!!! -diu la Neret.

La Neret i la nero grossa que acaba de menjar-se la boga i que es diu Nerei es posen a parlar amistosament, la Neret li parla de l'admiració que li té per la seva habilitat cacant peixos i la Nerei, tota cofoia, li explica els secrets de la vida dels neros grans a les Medes.

"Saps que d'aquí a un temps et convertiràs en un nero molt formós, perquè els neros passen de femelles a mascles a mesura que es fan grans?. Jo, si tot va bé, pròximament seré un d'ells."

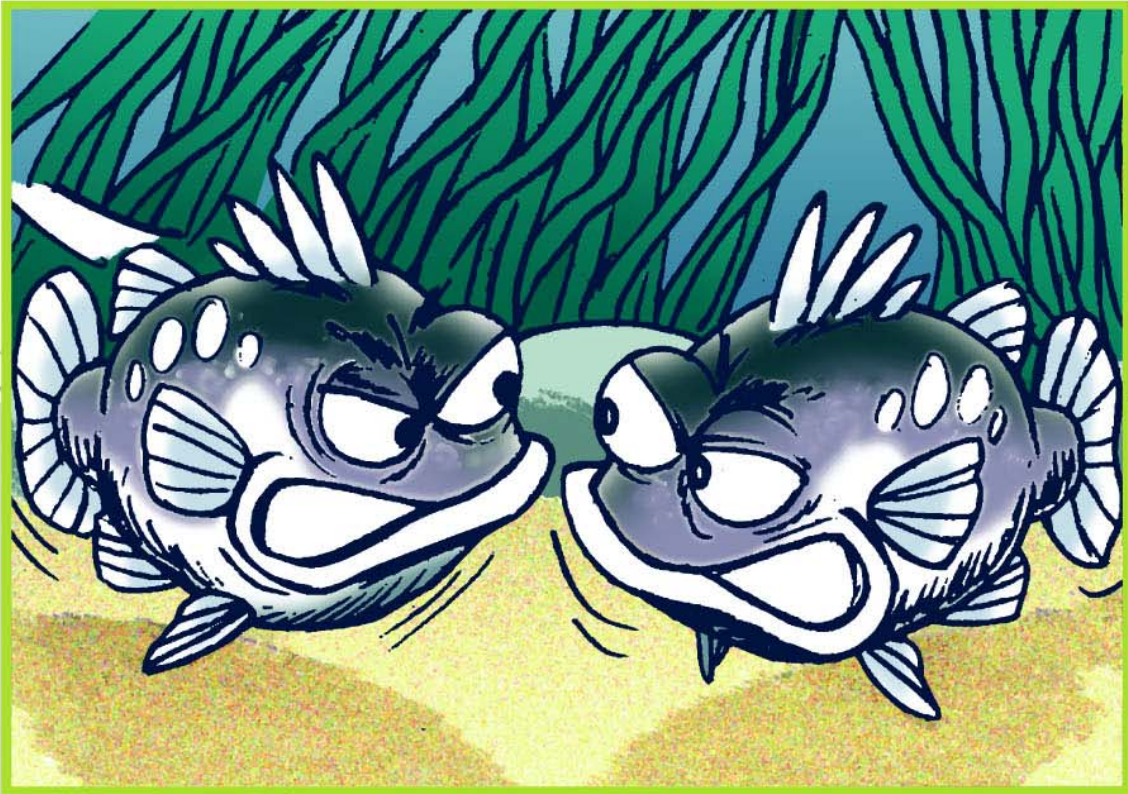
La Neret queda molt sorpresa per aquesta revelació.

-Ès clar! Ara ho entenc! És per això que totes les meves amigues són femelles! -pensa la Neret.

La Neret, que és molt curiosa, també li confessa que ha observat coses a l'estiu que no entén sobretot al vespre, que és quan hi ha molta més activitat.

Hi ha moltes coses que encara desconeix i no entén, entre elles observa que els adults fan uns moviments estranys...

La Nerei li continua explicant moltes més coses...

"Sobretot els mascles són molt gelosos del seu territori, passen a tota velocitat pel costat dels altres peixos, coneixen totes les pedres, tots el veïns i els racons de casa seva... Així que cadascú al seu cau o hi poden haver baralles!"

"Parlant d'enfrontaments, ara en comença un..." les dues neris s'hi acosten per no perdre detall.

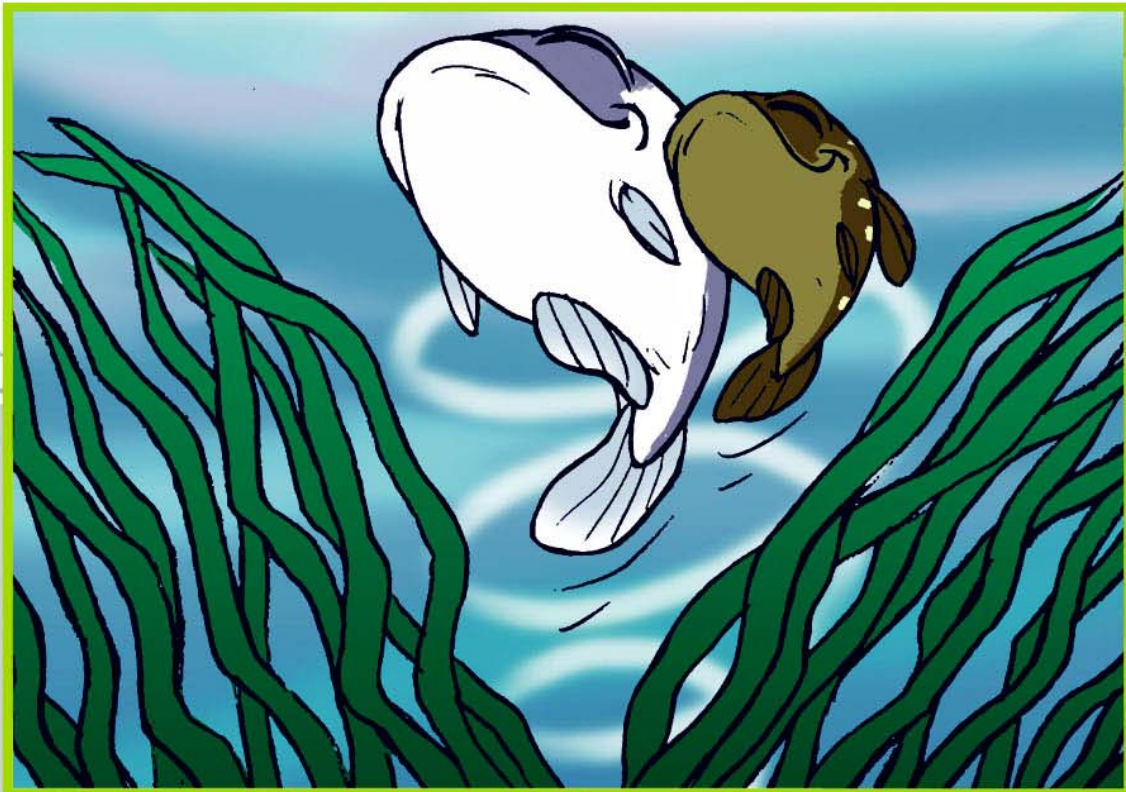
Dos neris de la mateixa mida estan iniciant una mena de dansa ritual per tal d'establir el domini d'una zona. La Neret els observa, sap que cada any per aquesta època fan el mateix.

Els dos neris es piquen amb el dors i s'ensenyen les galtes. Al final, el nero més fort és qui guanya, perquè aconsegueix posar-se sota l'altre, tombat, per mostrar-li qui és el victoriós i després el persegueix fins a fer-lo fora.

Per què s'empaiten? Pensa la Neret

En un calorós vespre del mes d'agost, la Neret troba l'explicació. Observa com un nero adult empaita una femella. Aquesta, al principi, el fa jugar i no deixa que l'atrigi, però molt aviat comencen a fer una dansa que consisteix a pujar amunt, amunt.

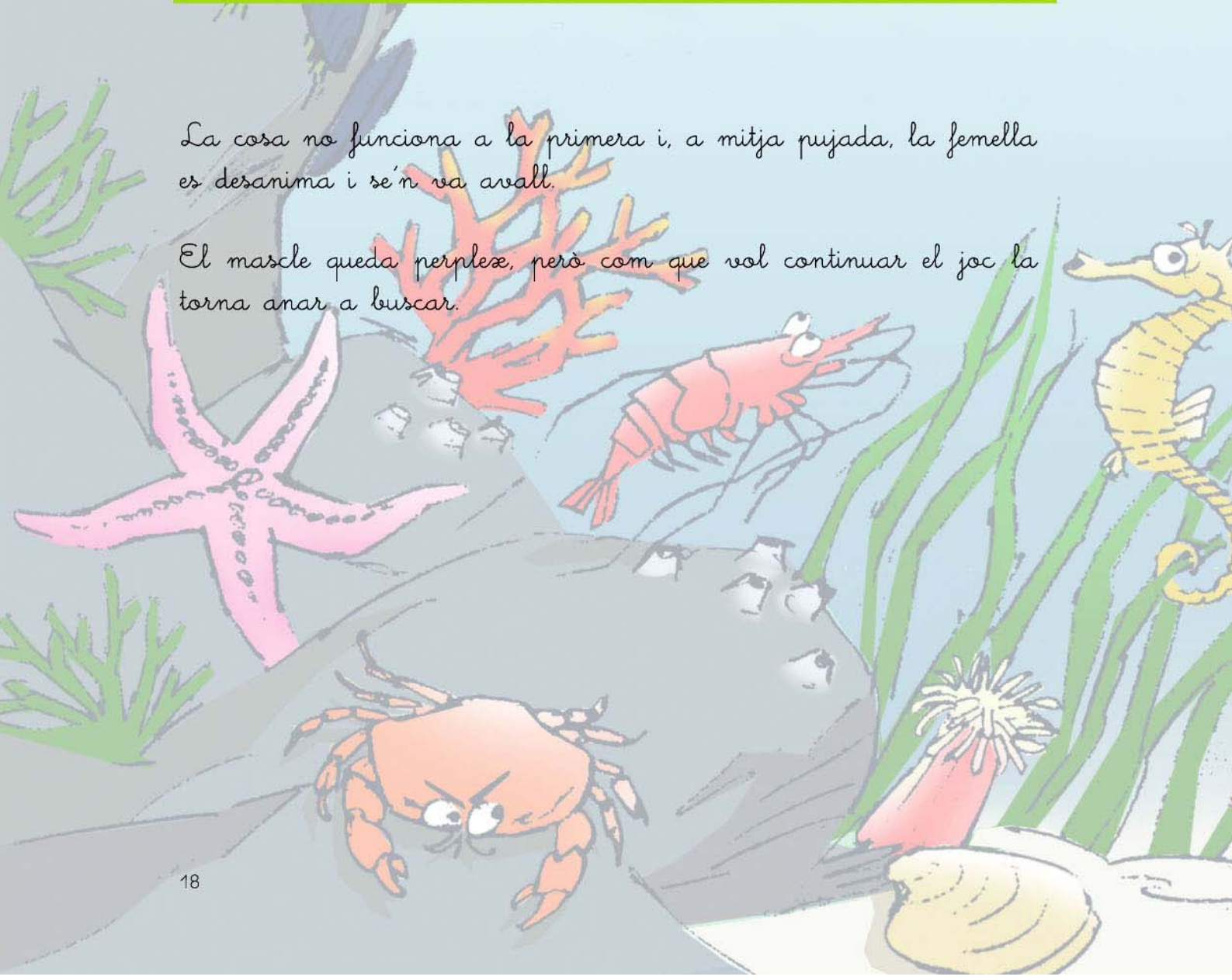
Al principi pugen rectes cap amunt, la femella sota el mascle, però tot seguit comencen a fer giravolts galta contra galta.

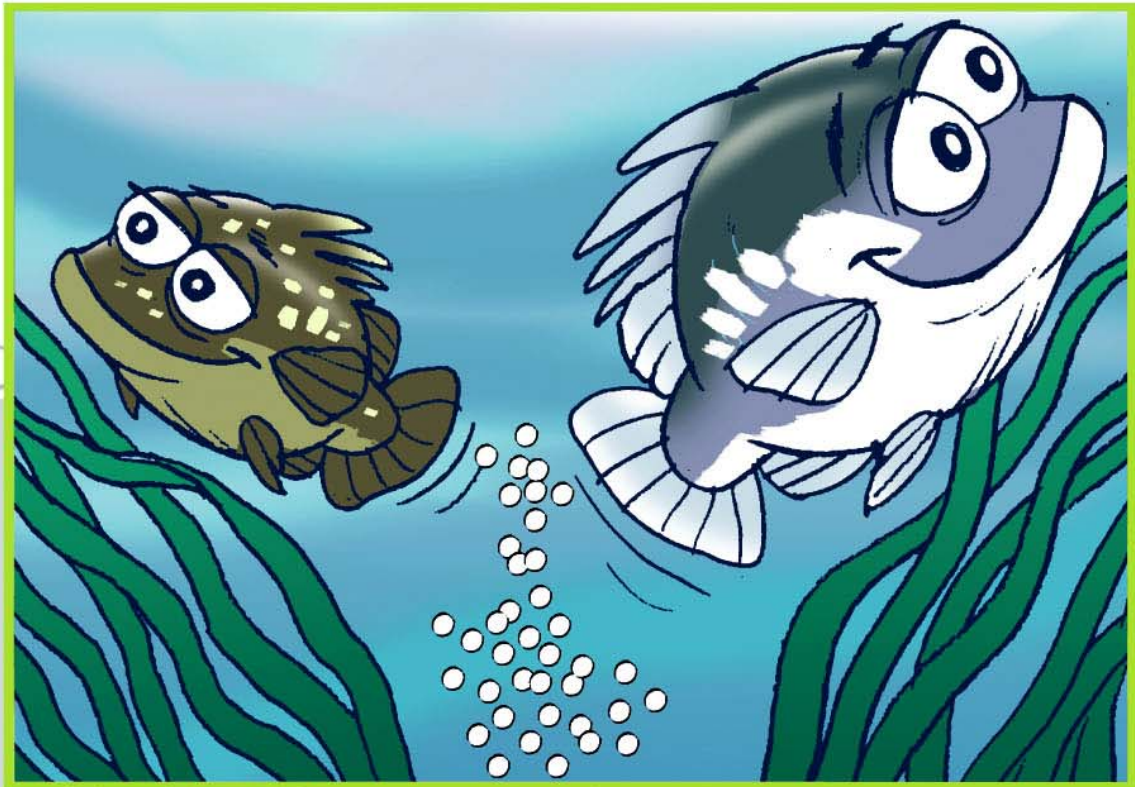

La cosa no funciona a la primera i, a mitja pujada, la femella es desanima i se'n va avall.

El mascle queda perplex, però com que vol continuar el joc la torna anar a buscar.

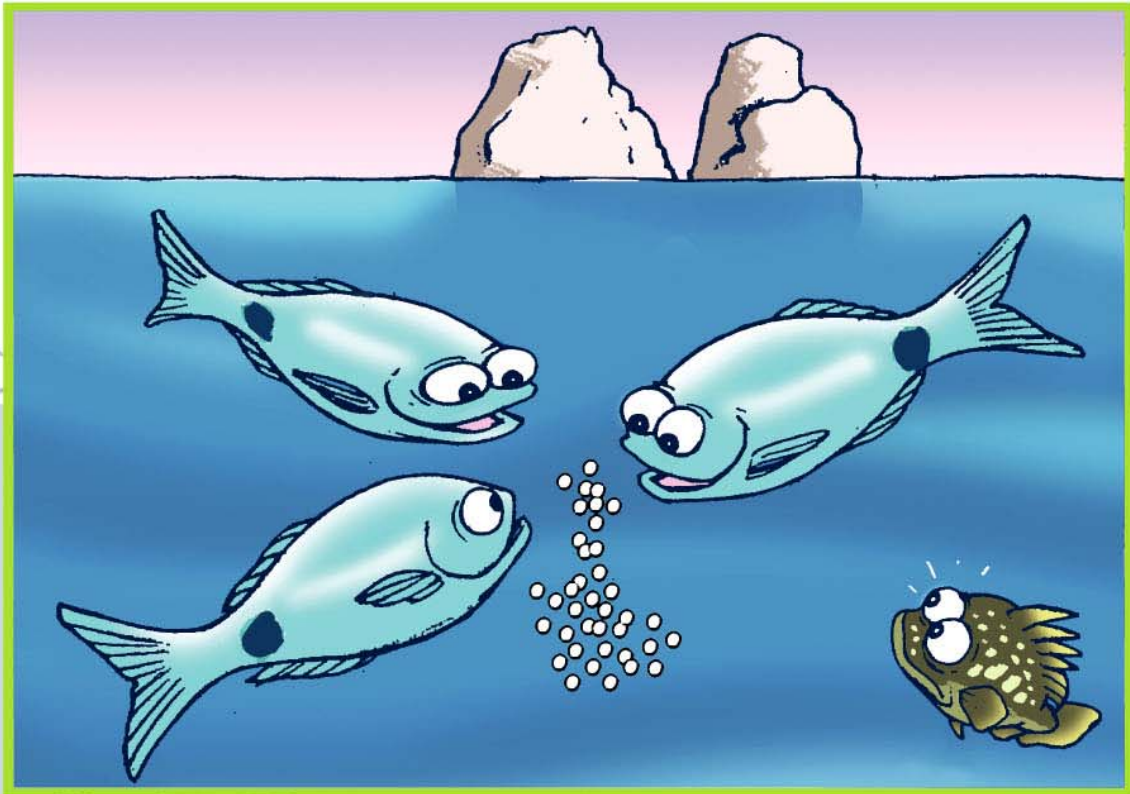

Al cap d'uns quants intents i d'un breu esprint final arriba la posta, una explosió d'ous envolten tota la zona.

Mentrestant el mascle marxa cap un costat i la femella cap a l'altre... s'ha acabat la juganera entre ells!!!

De cop, una munió de peixos comencen a venir i menjar-se els ous. Per a ells, això sí que és una bona llaminadura!

Oh! exclama la Neret i tota espantada es pregunta Què fan? Que no en deixaran cap?

La veritat és que pocs dels centenars d'ous viuran i podran seguir endavant en el seu procés de creixement. Un d'ells fa una colla d'anys va ser la pròpia Neret.

Ella també vol provar de reproduir-se i s'acosta a un mascle molt gran. Però ell no la vol, és massa petitona i la fa fora del seu territori amb una petita mossegada.

Aquest mascle vell és un nero que ha viscut molts anys i que pesa més de 20 quilos. Defensa el seu territori de tots els neros que s'apropen, sobretot, si són mascles o femelles petites, fent-los fora!!!

A més, és un golafre, s'ho menja tot però prefereix especialment els pops, els calamars, les llagostes i els peixets petits!

Aquest nero és tan famós que tots els bussejadors el vénen a veure; sempre saben on trobar-lo, ell no es mou del seu espai, vigilant que no entri ningú que no tingui permís.

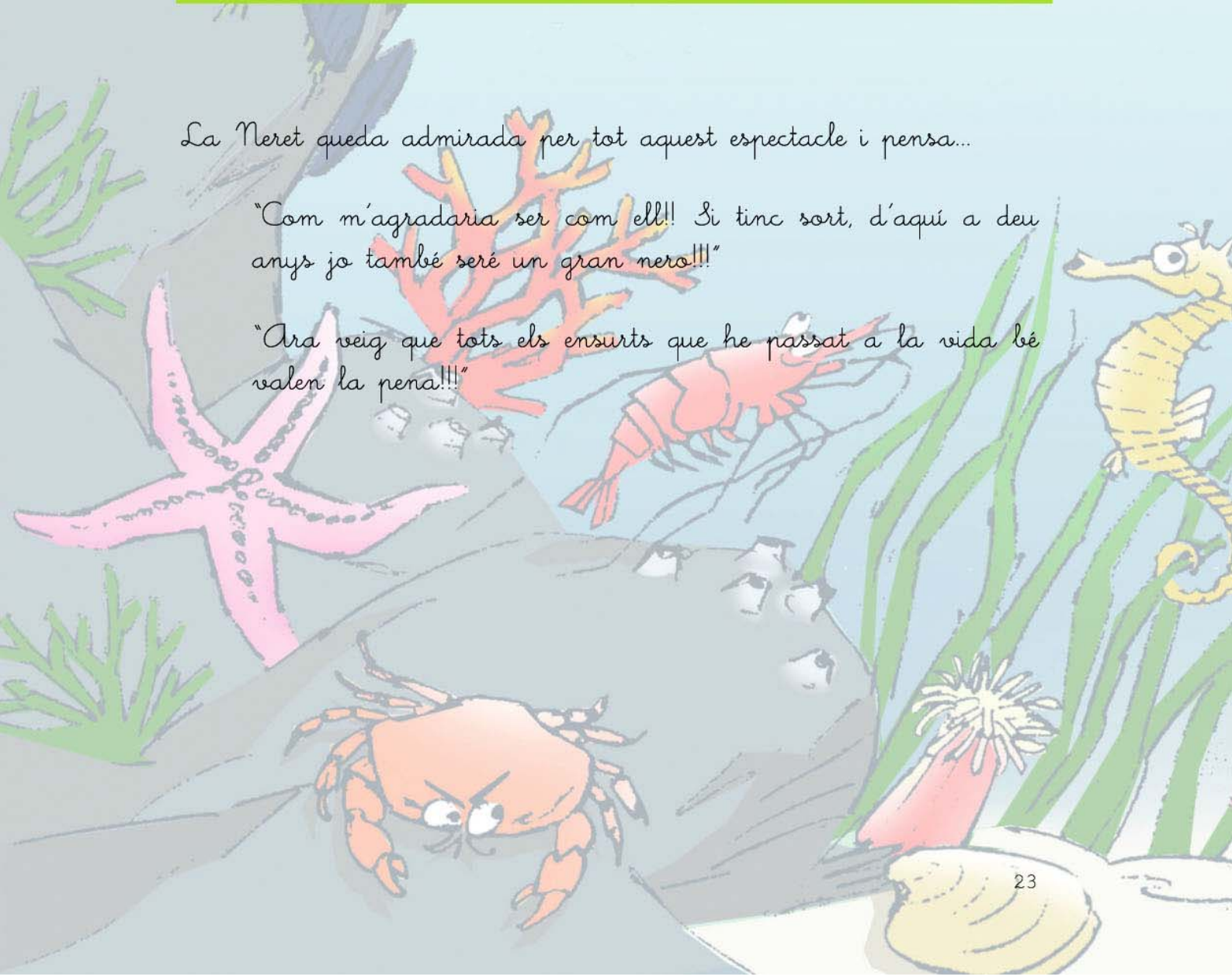
La Neret sent que és un dels protagonistes principal de les Illes Medes... Els bussejadors el busquen per fotografiar-se amb ell.

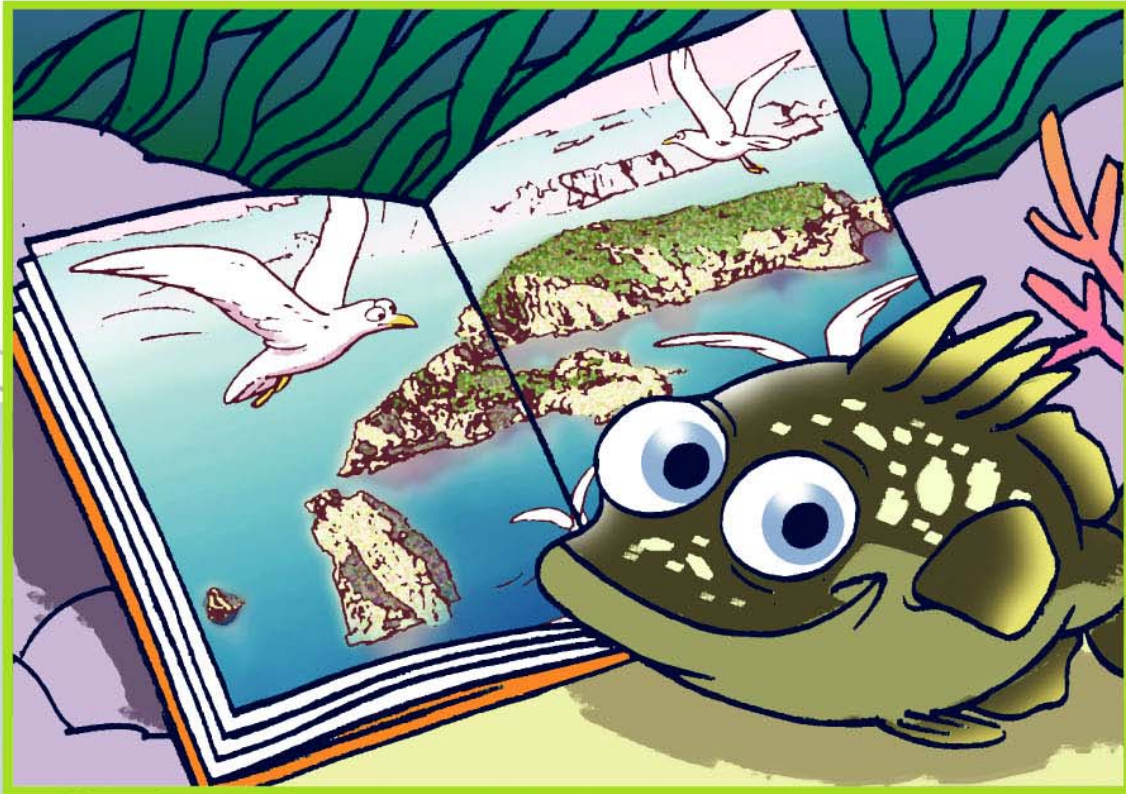

La Neret queda admirada per tot aquest espectacle i pensa...

"Com m'agradaria ser com ell!! Si tinc sort, d'aquí a deu anys jo també seré un gran nero!!!"

"Ara veig que tots els ensurts que he passat a la vida bé valen la pena!!!"

I amb tots aquests pensaments de la Neret hem arribat al final del conte!!!

Però un moment... la Neret es vol acomiadar de tots nosaltres,

ADEU AMICS!

US ESPERO A LES ILLES MEDES!

POSEM A PROVA ELS TEUS
NOUS CONEIXEMENTS!!!

Què mengen els neros quan són petits ?

Com és el primer any de vida dels neros ?

Quins són els seus principals depredadors ?

Què arribarà a ser quan sigui gran ?

Per què lluiten els mascles grans ?

Per què li agraden les Illes Medes per viure ?

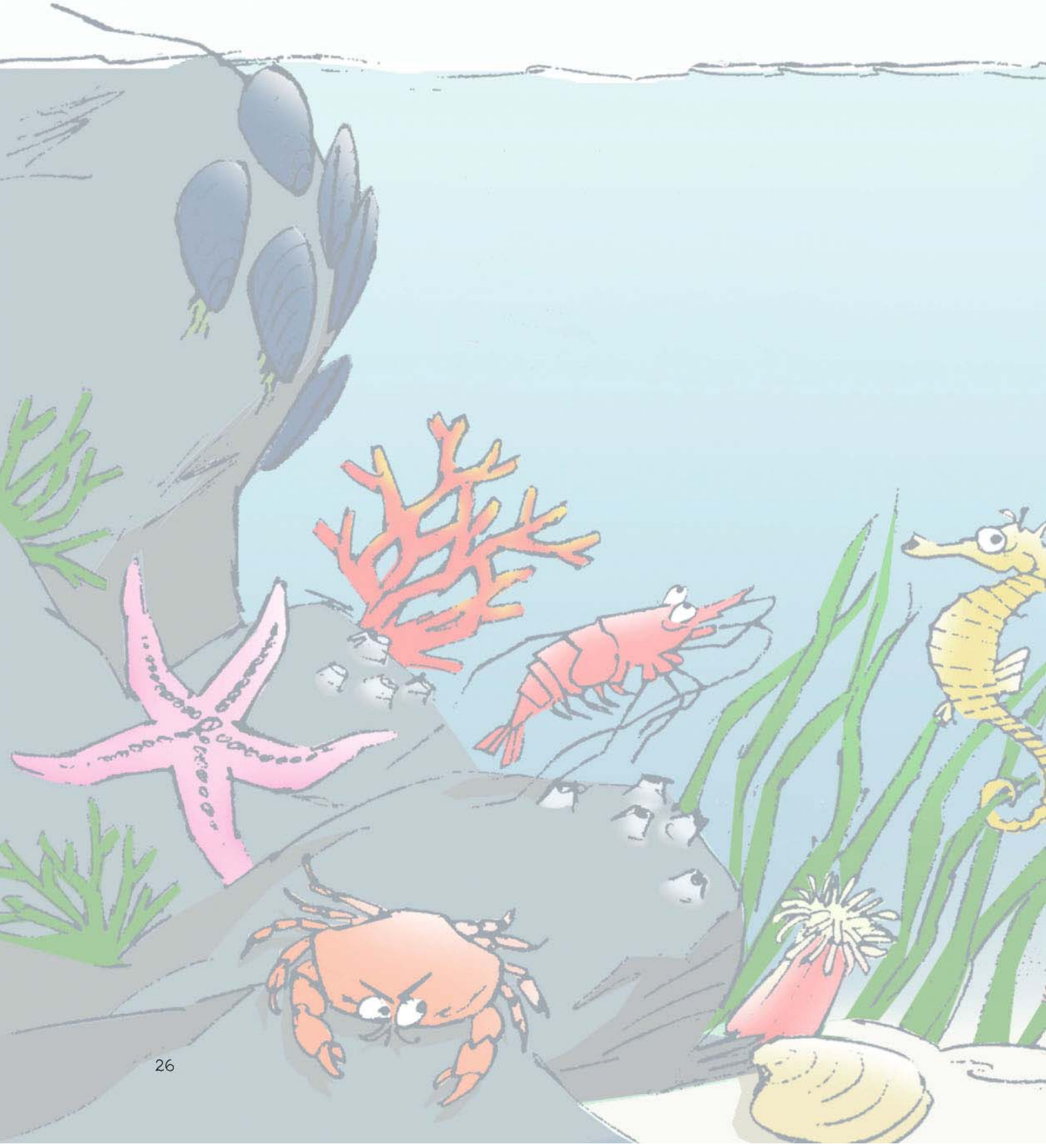

De què s'alimenten els neros grans?

I la més difícil de totes.... com festegen els neros?

Àrea protegida de les Illes Medes
Departament de Medi Ambient i Habitatge
Generalitat de Catalunya

CRÈDITS DELS COL·LABORADORS

IDEA: El Raspinell (Sònia Cervià i Peracaula)

GUISO: El Raspinell, Miquel Zabala i Núria Muñoz

IL·LUSTRACIONS: Pau Bassoli Fernández

DISENY I MAQUETACIÓ: Albert Trias

CORRECCIONS: Lali Rodes, Sandra Viset,
Emma Gironès, Marta Hernández i Montse Mola

